

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ ТУРИЗМУ
КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність: 073 – менеджмент
(шифр і назва спеціальності)

рівень вищої освіти: Магістр

Робоча програма з дисципліни «Міжнародне право» для студентів за спеціальністю 073 – менеджмент 1-й с. (денна форма навчання)

Розробник: професор, д.ю.н., професор кафедри гуманітарних дисциплін Турчак О.В..

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри гуманітарних дисциплін

Протокол від “31”серпня 2024 року № 1

Завідувачка кафедри гуманітарних дисциплін

(підпис)

(Курчаба Т.М.)

(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,0		Варіативна (цикл професійної та практичної підготовки)	
Модулів	073 – менеджмент	Рік підготовки:	
Змістових модулів		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		2-й	2-й
		Лекції	
		16 год.	6
		Семінарські	
		14 год.	4
		Практичні	
		-	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год
		Індивідуальні завдання	
		-	-
		Вид контролю: диференційований залік	
Тижневих годин для денної форми навчання: - аудиторних – 2 - самостійної роботи студента – 4	Рівень вищої освіти: <i>Магістр</i>		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Міжнародне право» є формування у студентів поглибленого розуміння основних понять і категорій міжнародного публічного та приватного права, закономірностей розвитку міжнародних відносин, оволодіння сучасними необхідними юридичними інструментами здійснення зовнішньоекономічної діяльності, вироблення необхідних навичок, що дозволяють підвищити ефективність у бізнесовій діяльності у сфері готельно-ресторанної справи, опанувати основні теоретично-методологічні засади регулювання ринкових відносин у міжнародному праві.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Міжнародне право» є:

1. Актуалізація базових знань з правознавства стосовно джерел правового регулювання, зокрема міжнародно-правових актів.
2. Набуття спеціальних знань з окремих положень міжнародного публічного та приватного права.
3. Поглиблене вивчення питань, пов'язаних з дією міжнародних договорів, міжнародно-правової відповідальності, що дозволяє врахувати специфіку навчання студентів зі спеціальності «менеджмент».

Очікувані результати

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: теоретичні засади міжнародного права, концепції та основні напрями і проблеми і тенденції його розвитку;
систему джерел міжнародного публічного та приватного права;
поняття та специфічні особливості права міжнародних договорів;
уміти: виокремлювати поняття та види міжнародних відносин; тлумачити та розкривати основні поняття, інститути та категорії міжнародного права;
розрізняти правовий статус суб'єктів міжнародних відносин; орієнтуватися в основних міжнародно-правових нормативних вимогах стосовно здійснення господарської та туристичної діяльності, відокремлювати залежно від кваліфікаційних ознак суб'єктів міжнародного права; правильно застосовувати правові норми у галузі міжнародних відносин стосовно юридичних та фізичних осіб.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти таких результатів навчання:

1) загальні компетентності:

ЗК9. Здатність аналізувати та формулювати висновки для різних типів управлінських задач, уміння розробляти проекти та керувати ними.

ЗК11. Уміння проводити моніторинг змін у законодавстві, орієнтуватися у нормативних актах, щоб забезпечити правильність рішень.

2) фахові компетентності:

ФК4. Розуміння завдань національної та міжнародної політики та механізмів регулювання індустрії гостинності.

ФК8. Знати тенденції розвитку міжнародного туризму та особливості ринку готельно-ресторанної індустрії.

ФК14. Здатність діяти в міжнародному правовому полі, застосовувати норми міжнародного права для здійснення професійної діяльності та врегулювання відносин з іноземними партнерами.

Програмні результати навчання:

РН10. Здатність визначати основні вимоги до побудови системи організаційних, соціальних, інфраструктурних, технологічних та економічних інновацій в індустрії гостинності.

РН20. Приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та методів прогнозування.

3. Програма навчальної дисципліни

МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

Тема 1. Поняття міжнародного права.

1. Поняття, ознаки та функції міжнародного права. Джерела міжнародного права.
2. Співвідношення міжнародного права із національним правом.
3. Міжнародне публічне та міжнародне приватне право.

Тема 2. Норми і принципи міжнародного права.

1. Поняття, особливості та структура норм міжнародного права.
2. Основні принципи міжнародного права.
3. Законодавство України про міжнародне право.

Тема 3. Суб'єкти міжнародного права.

1. Поняття та види суб'єктів міжнародного права.
2. Міжнародна правосуб'єктність інших учасників міжнародних.
3. Держава - основний суб'єкт міжнародного права.
4. Правонаступництво в міжнародному праві.

Тема 4. Право міжнародних договорів та право зовнішніх зносин.

1. Поняття права міжнародних договорів.
2. Міжнародні договори.

3. Основи дипломатичного права.
4. Основи консульського права

Тема 5. Права людини у міжнародному праві.

1. Поняття та зміст міжнародно-правового захисту прав людини.
2. Класифікація основних прав і свобод людини.
3. Механізми міжнародного контролю у сфері забезпечення прав і свобод людини.

Тема 6. Право міжнародної відповідальності.

1. Загальна характеристика міжнародно-правової відповідальності.
2. Реалізація міжнародно-правової відповідальності. Обставини, що виключають міжнародну протиправність.
3. Санкції та контрзаходи. Відповідальність за шкідливі наслідки дій, не заборонених міжнародним правом.

Тема 7. Населення і територія у міжнародному праві.

1. Поняття населення в міжнародному праві.
2. Міжнародно-правові питання громадянства.
3. Правовий статус іноземців та осіб без громадянства.
4. Поняття та види територій у міжнародному праві.

Тема 8. Міжнародне право навколишнього середовища.

1. Поняття, предмет і джерела міжнародного права навколишнього середовища.
2. Принципи міжнародного права навколишнього середовища.
3. Міжнародно-правове регулювання подолання глобальних екологічних проблем.
4. Міжнародні організації та установи у сфері охорони навколишнього середовища.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин*												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		Л	П	С	інд	с.р.		л	П	с	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Міжнародне право													
ТЕМА 1. Поняття міжнародного права.	11	2		2		7	12	2					10
ТЕМА 2. Норми і принципи міжнародного права.	12	2		2		8	10						10
ТЕМА 3. Суб'єкти міжнародного права.	12	2		2		8	12	2					10

ТЕМА 4. Право міжнародних договорів та право зовнішніх зносин.	12	2		2		8	10					10
ТЕМА 5. Права людини у міжнародному праві.	12	2		2		8	14	2	2			10
ТЕМА 6. Право міжнародної відповідальності.	11	2		2		7	12		2			10
ТЕМА 7. Населення і територія у міжнародному праві.	11	2		2		7	12					10
ТЕМА 8. Міжнародне право навколишнього середовища.	9	2				7	10					10
Усього годин	90	16	-	14	-	60	90	6	4	-	-	80

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	ТЕМА 1. Поняття та ознаки міжнародного права.	2	
2	ТЕМА 2. Норми і принципи міжнародного права.	2	
3	ТЕМА 3. Суб'єкти міжнародного права.	2	
4	ТЕМА 4. Право міжнародних договорів та право зовнішніх зносин.	2	
5	ТЕМА 5. Права людини у міжнародному праві.	2	2
6	ТЕМА 6. Право міжнародної відповідальності.	2	2
7	ТЕМА 7. Населення і територія у міжнародному праві.	2	
8	ТЕМА 8. Міжнародне право навколишнього середовища.	2	
Разом		14	4

6. Теми практичних занять (не передбачено)

7. Теми лабораторних занять (не передбачено)

8. Самостійна робота *

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	ТЕМА 1. Поняття та ознаки міжнародного права.	7	10
2	ТЕМА 2. Норми і принципи міжнародного права.	8	10
3	ТЕМА 3. Суб'єкти міжнародного права.	8	10
4	ТЕМА 4. Право міжнародних договорів та право зовнішніх зносин.	8	10
5	ТЕМА 5. Права людини у міжнародному праві.	8	10
6	ТЕМА 6. Право міжнародної відповідальності.	7	10
7	ТЕМА 7. Населення і територія у міжнародному праві.	7	10
	ТЕМА 8. Міжнародне право навколишнього середовища.	7	10
Разом		60	80

* - самостійна робота передбачає опрацювання лекційного матеріалу і підготовку до семінарських та практичних занять

9. Індивідуальні завдання

(для студентів, які навчаються за графіком сприяння)

- Матеріали самопідготовки;
- Самостійні роботи (теми рефератів):
 1. Порядок укладення міжнародних договорів.
 2. Юридична сила міжнародно-правових договорів.
 3. Загальна характеристика Закону України «Про міжнародні договори України».
 4. Правове регулювання круїзних турів.
 5. Міжнародне приватне право як система правових норм.
 6. Міжнародне публічне право як система правових норм.
 7. Право Європейського Союзу.
 8. Консульське право.
 9. Дипломатичне право.
 10. Міжнародні договори у сфері охорони довкілля.
 11. Міжнародно-правове регулювання запобігання змінам клімату.

10. Методи навчання

Під час вивчення навчальної дисципліни використовуються такі методи:

- лекції із застосуванням технічних засобів (мультимедійний проектор);
- семінарські заняття, які спрямовані на дискусію щодо попередньо визначених тем та розв'язання типових ситуативних завдань в туристичній діяльності та готельно-ресторанній справі.

Лекційна форма навчання поєднується з різними видами семінарських занять, на яких закріплюються і поглиблюються одержані на лекціях знання, що сприяє виробленню вмінь та навичок практичної діяльності. Необхідним елементом успішного засвоєння навчального матеріалу дисципліни є самостійна робота студентів з науковою літературою та нормативними актами, зокрема, міжнародно-правовими договорами.

11. Методи контролю

Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем) під час проведення аудиторних занять (семінарських), організації самостійної роботи та активності студента на занятті.

Поточний контроль реалізується у формі:

- опитування,
- тестування,
- експрес-контролю,
- контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.

При цьому студент набирає бали за роботу на семінарських заняттях, виконання самостійної та індивідуальної роботи. Студенти, які брали участь у науковій діяльності, отримують додаткові бали.

Семестровий залік полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з навчальної дисципліни та на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на семінарських, що проводиться як контрольний захід під час залікового тижня.

12. Залікові питання

1. Поняття та ознаки міжнародного права.
2. Функції міжнародного права.
3. Джерела міжнародного права.
4. Принципи міжнародного права.
5. Міжнародне приватне право.
6. Міжнародне публічне право.
7. Співвідношення міжнародного права із національним правом.
8. Поняття та структура норм міжнародного права.
9. Законодавство України про міжнародне право.
10. Поняття та види суб'єктів міжнародного права.
11. Міжнародна правосуб'єктність інших учасників міжнародних.
12. Держава - основний суб'єкт міжнародного права.
13. правонаступництво в міжнародному праві.
14. Поняття права міжнародних договорів.
15. Міжнародні договори.
16. Поняття дипломатичного права.
17. Консульське право.
18. Поняття та зміст міжнародно-правового захисту прав людини.

19. Класифікація основних прав і свобод людини.
20. Механізми міжнародного контролю у сфері забезпечення прав і свобод людини.
21. Загальна характеристика міжнародно-правової відповідальності.
22. Реалізація міжнародно-правової відповідальності.
23. Обставини, що виключають міжнародну протиправність.
24. Санкції та контрзаходи.
25. Відповідальність за шкідливі наслідки дій, не заборонених міжнародним правом.
26. Поняття населення в міжнародному праві.
27. Поняття громадянства у міжнародному праві.
28. Правовий статус іноземців та осіб без громадянства.
29. Поняття та види територій у міжнародному праві.
30. Міжнародно-правові джерела правового регулювання туристичної діяльності.
31. Міжнародно-правові джерела у сфері охорони довкілля
32. Запобігання змінам клімату міжнародно-правовими засобами.

13. Розподіл балів, які отримують студенти

Форма навчання	Поточний контроль та самостійна робота									Сума
	Міжнародне право									
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	Н.р	
Денна (усього балів)	0-5	0-5	0-5	0-35	0-5	0-5	0-35	-	5	100
Опитування на семінарах	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	-		
Конспекти самопідготовки	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	-		
Самостійні роботи	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	-		
Заочна (усього балів)	0-2	0-2	0-2	0-2	0-35	0-35	0-2		5	
Опитування на семінарах	-	-	-	-	0-35	0-35	-			
Конспекти самопідготовки	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2		
Самостійні роботи	0-3	0-3	0-3	0-3	0-3	0-3	0-3	0-3		

Самостійна робота – форма організації навчального процесу, яка передбачає виконання завдань здобувачем вищої освіти під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі.

Індивідуальна робота - форма організації навчального процесу, яка забезпечує реалізацію творчих можливостей здобувача вищої освіти через індивідуально спрямований розвиток його здібностей, науково-дослідну роботу і творчу діяльність.

Наукова робота – виконане під керівництвом викладача наукове дослідження тієї чи іншої проблеми, яке відповідає науковим принципам, має певну структуру, містить результати власного пошуку, власні висновки.

Диференційований залік – форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр, що проводиться як контрольний захід під час залікової сесії.

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
75-81	C		
68-74	D		
61-67	E	Задовільно	не зараховано
35-60	FX	незадовільно	
0-34	F		

15. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА

Література:

1. Вишновецька С.В., Корнєєв Ю.В. Міжнародне приватне право. Навч. посібник /К.: Центр навч. літ-ри, 2020. - 164 с.
2. Дахно І.І., Алієва-Барановська В.М. Право Європейського Союзу : Навчальний посібник . – К.: Центр навч. літ-ри , 2017. – 416 с.
3. Міжнародне право: Навч. посіб. для підготовки до іспитів. – К.: Центр навч. літ-ри, 2020. – 208с.
4. Міжнародне публічне право: Підручник. За ред. В.М. Репецького – Режим доступу: <https://westudents.com.ua/knigi/439-mjnarodne-publchne-pravo-repetskiy-v-m.html>
5. Мірошниченко В.О. Міжнародне приватне право у схемах і визначеннях. Посібник / К.: Центр навч. літ-ри , 2018. – 152 с.

7. Право Європейського Союзу : підручник / [Р.А.Петров (кер. авт. кол.), А.О.Вакуленко, Ван Елсуwege П. та ін..] ; за ред. Р.А.Петрова. – Вид. 9-те, змінене і допов.– Харків : Право, 2019. – 442 с.

Нормативні акти та міжнародно-правові договори

1. Конституція України 1996р. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

2. Декларація про державний суверенітет України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-12#Text>

3. Закон України "Про міжнародні договори України" Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>

4. Закон України "Про правонаступництво України" Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1543-12#Text>

5. Закон України "Про уповноваженого Верховної Ради України з прав людини" Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776/97-%D0%B2%D1%80#Text>

6. Закон України «Про міжнародне приватне право» Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text>

7. Господарський кодекс України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#top>

8. Цивільний кодекс України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

9. Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17#Text>

10. Закон України «Про громадянство України» Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2235-14#top>

11. Закон України «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України» Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3857-12#Text>

12. Закон України «Про туризм». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>

13. Закон України "Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту" Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3671-17#top>

14. Закон України "Про імміграцію". Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2491-14#top>

15. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>

18. Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17#Text>

19. Загальна декларація прав людини. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text

20. Міжнародний пакт про соціальні, економічні та культурні права. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042#Text

21. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права і Факультативний протокол № 1 до Міжнародного пакту про громадянські та політичні права. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_086#Text

22. Європейська конвенція про захист прав і основних свобод людини. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text

29. Віденська конвенція про правонаступництво держав щодо договорів. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_185#Text

30. Регламент Європейського Суду з прав людини. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_067#Text

31. Статут ООН і Статут Міжнародного Суду. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010#Text

33. Статут Ради Європи. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_001#Text

Інформаційні ресурси

1. Законодавство України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

2. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua

3. Репозитарій ЛДУФК. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/>